
Gazdasági események

CSOMAFÁY FERENC

Szívesen fogadott román ajánlat

Miután Wen Jiabao kínai kormányfő találkozott Emil Boc miniszterelnökkel, kijelentette: Kína hajlandó erőfeszítéseket tenni, hogy fellenítse kapcsolatait Romániával. A román kormányfő előzőleg biztosította a kínai üzletembereket, hogy állami támogatást kapnak, ha jelentős összeget fektetnek be Romániába, és ennek vonzataként sok munkahelyet teremtenek. A román fél 5 projektben számít kínai közreműködésre: a cernavodai hármás és négyes reaktor, valamint a tarnicai erőmű fejlesztésében, a Bukarest–Duna-csatorna és a Szeret–Bărăgan-csatorna létrehozásában, illetve a bukaresti bekötőút kialakításában. Emil Boc szerint Románia Kína európai kapuja lehet. Ennek első lépéseként közvetlen repülőjárat indul a két ország között, ugyanakkor az uniós államokba igyekvő kínai turisták tranzitvízumot kapnak, hogy Romániát is meglátogassák. A miniszterelnök által vezetett igen népes román küldöttség egy hetet töltött Kínában.

Emelkedő tőzsdeindexek

Lendületesen emelkedő indexekkel indult a kereskedés 2011. augusztus 23-án a főbb európai tőzsdéken. A londoni FTSE-100 Index a piaci nyitás után 1,03 százalékos, a frankfurti Xetra DAX index 1,15 százalékos, a párizsi CAC-40 index 1,26 százalékos erősödést mutatott. Hétfőn az indexek vegyesen zártak. A londoni FTSE-100 index 1,08 százalékkal 5095,30 pontra, a párizsi CAC-40 index 1,14 százalékkal 3051,36 pontra emelkedett, a frankfurti Xetra DAX index pedig 0,11 százalékkal 5473,78 pontra csökkent.

A Mikó Imre Terv: a gazdasági összefogás programja

A II. Kolozsvári Magyar Napok keretében rendkívül értékes gazdasági témájú előadásokra került sor. A Bethlen Gábor Alapítvány szervezésében a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetemen bemutatták a

---

Mikó Terv vitairatát. A moderátor szerepét Mátis Jenő, az EMNT Gazdasági Bizottságának alelnöke vállalta.

„A Mikó Imre Terv tulajdonképpen a romániai magyar nemzeti közösség gazdaságfejlesztési ajánlata, amit partnerségben való megvalósításra ajánl fel a román, valamint a magyar kormányoknak, és kéri ahhoz az Európai Unió támogatását is” – derül ki a bevezető szövegből.

A Mikó Imre Terv véglegesítését az erdélyi polgárok, a tudományos és gazdasági élet szereplői, a civil és a szakmai szervezetek érdeklétjeivel együtt kívánják lefolytatni.

Jakabos Janka, az EMNT háromszéki elnöke, a Mikó Imre Terv koordinátora *Állítsuk növekvő pályára Erdélyt* címmel tartott előadást. Alapvető kérdések tisztázása érdekében felvetette a Mikó Imre Terv szükségességének kérdését, és beszélt a célkitűzésekről, valamint a megvalósítási lehetőségekről. Továbbá hangsúlyozta, hogy a terv kidolgozása példátlan közösségvállalás eredménye, illetve egyrészt a szakma, másrészt a nemzetpolitikai és társadalmi képviselő összefogása.

Az erdélyi magyarság megerősödése nem lehetséges egy erős gazdaság nélkül. A Terv irányító szerepet tölt be, ami a gazdasági élet szereplőinek kezébe kerül, ugyanakkor a híd szerepét is betölti, összekötve az összmagyarságot. Az erdélyi magyarság hidat képez a romániai és a magyarországi szereplők között, ám a társadalom fejlődését egységben kell nézni. Megjelöli a főterületeket, az ipar, a mezőgazdaság, valamint a turizmus területén, de oda kell figyelni a kutatásfejlesztésre, innovációra és infrastruktúrára is. A Tervben fontosnak tekintik a humánerőforrást, a kutatás, oktatás területét is. Megjelölték a stratégiai fő célkitűzést, mint a versenyképességet, másrészt az új munkahelyek teremtését.

Szatmáry Kristóf, a magyar Nemzetgazdasági Minisztérium belgazdaságért felelős államtitkára azt mutatta be, hogyan néz ki a Mikó Imre Terv a Gazdasági Minisztérium tükrében, és arról is szólt, hogy Magyarország hogyan tud segíteni az EU-s pályázatokban.

A magyar állam terve az, hogy az erdélyi magyarság gazdasági felzárkózását támogassa. A Mikó Imre Terv akkor értelmezhető, ha az erdélyi magyarság rendelkezik gazdasági autonómiával. Ugyanakkor arra is jó lehetőség, hogy bemutassa a román többségnek: az autonómiának

---

nemcsak politikai hozama van, hanem gazdasági prosperálást is eredményez. A terv finanszírozását Budapest, Bukarest és Brüsszel kellene állja.

Dr. Péti Márton, a VÁTI Nonprofit Kft. stratégiai tervezési irodavezetője, az új Széchenyi Terv által megjelölt kitörési pontok és a Mikó Imre Terv koherenciájáról beszélt, melyben Erdély adottságainak fejlesztéséről van szó. Nem mondható, hogy a Mikó Imre Terv másolja a Széchenyi Tervet. A Mikó Imre Terv olyan gazdasági szereplőket hoz össze, akik nehézkesen tudnak egymással érintkezni. Nemzetstratégiai elképzeléseket is felépít, megfelel az európai normáknak, tehát Európa-kompatibilis. Románia maga is folytat nemzeti alapon fejlesztési politikát, lásd Moldávia fejlesztését. A Mikó Imre Terv alapján létrejön egy szakértői hálózat, amely jól fog tudni lobbizni.

Dr. Juhász Jácint, a Babeş–Bolyai Tudományegyetem dékánhelyettese, A befektetés, ösztönzés, iparosítás és hálózati gazdaságfejlesztésre vonatkozó javaslatot dolgozott ki. Amint elmondta, 1989 után a román ipar megszűnik, Erdélyben is leépül a nagyipari termelés. Kis- és középvállalatok jönnek létre, melyek alacsony kommunikációval rendelkeznek. Értelemeszerű, hogy a most létező kis- és középvállalatok összefogjanak, és megteremtsék a kommunikációs, támogatási rendszert.

Fontos egymás megismerése és a partnerségi kapcsolat kiépítése, illetve az, hogy olyan ipari-kereskedelmi-vállalkozási integrációs vállalkozások jöjjenek létre, melyekben a humán erőforrás hozzáadott értéke jobban hasznosul. Emellett biztosítani kell a naprakész tájékoztatást is. Megjelölte azokat a területeket, melyek a gazdaságfejlesztést ösztönzik.

1. Az erdélyi vállalati kataszter létrehozása. Ez egy olyan adatbázis jelent, mely az interneten is elérhető. Lehetővé teszik, hogy a vállalatok hatékony kommunikációt valósítsanak meg egymással.

2. EU-s pályázati források hatékony kihasználása. Az EU-s pénzek egy részének felhasználása nem feltétlenül produktív, ezért Erdélyi Magyar Stratégiai Fejlesztési és Monitoring központot kell létrehozni. Érdeemes felhasználni, illetve gyakorlatban alkalmazni a magyarországi és a nemzetközi tapasztalatokat. Megfelelő szakértői csoport segítheti a vállalkozókat, hogy igazán elérhető forrásra összpontosítsanak.

---

3. Befektetési alap létrehozása. Megjelölve azt, hogy mennyire fontos a Garancia Alap létrehozása a kis- és középvállalatoknak, amely serkenti a vállalatok pénzügyi működését, valamint a befektetési alap létrehozása, melynek keretében magyarországi állami és magánforrásokat, az erdélyi vállalatok forrásait és a nemzetközi forrásokat használja fel a nagy erdélyi projektekből.

A versenyképes vállalatokkal partnerségi viszonyt kell létrehozni. A legjobb ötleteket lehet finanszírozni. Segítjük a kereskedelmi integrációt azáltal, hogy olyan kereskedelmi kapcsolatokat hozzanak létre, amelyek egymás termékeit reklámozzák. Támogatni kell az erdélyi vállalkozókat, hogy betörjenek a külföldi piacra, továbbá el kell helyezni az erdélyi termékeket a magyarországi, illetve a külföldi üzletláncokban, és népszerűsíteni kell a „székely”, illetve az „erdélyi” termékeket.

Határon átívelő klasztereket lehet létrehozni. Ugyanakkor a magyarországi vállalkozások számára is megfelelő információt lehet biztosítani az erdélyi piac lehetőségéről. Az Erdélyi Vállalkozásfejlesztési Hivatal létrehozása hozzájárul az üzleti hálózatok fejlesztéséhez, másrészt a különböző formájú együttműködési kapcsolatok megerősítéséhez.

A jövő generációjára is gondolni kell, és kihangsúlyozza, hogy a diákoknak, a szórványban élő diákok számára érdemes a tanulási lehetőséget biztosítani, illetve anyagilag támogatni őket. Ezért magyar vállalatok ösztöndíj-, csere- és gyakornokprogramokat hoznak létre. Az erdélyi vállalatok szakmai ismeretének bővítése, az innováció a gazdasági hatékonyságot biztosítja.

Lázadoznak az osztrák fiatalok

Az Osztrák Gazdasági Kamara (WKÖ) és az Iparszövetség (VI) a Voestalpine acélipari konszernnel közös felhívással fordult a kormányhoz az Alpbachi Európa Fórum keretében. Christoph Leitl, a WKÖ elnöke felhívta a figyelmet arra, hogy az iskolakötelezett kor (15. életév) után évente tízezer fiatal nem folytatja tanulmányait szakmai képzés megszerzésével. „Egy remény nélküli ifjúság lázadni fog, és lázadnia is kell, mert nincs mit veszítenie” – mondta Leitl a közelmúltban lezajlott európai zavargásokra utalva. Wolfgang Eder, a 46 ezer alkalmazottat foglal-

---

koztató Voestalpine vezérigazgatója kijelentette: a vállalat számára jelenleg az a legnagyobb kihívás, hogy elegendő szakképzett fiatal tudjon toborozni. Ez a szakmunkás tanoncokra és a felsőfokú végzettségűekre egyaránt igaz. Eder szerint megoldást jelenthetne, ha az állam ösztöndíjakkal támogatna egyes szakmákat, rövidebb lenne a képzési idő és emelkedne az átlagos tényleges nyugdíjba vonulási életkor (58 és fél év). Rudolf Hundstorfer szociális és munkaügyi miniszter a fiatalkori munkanélküliség csökkentése érdekében kötelezővé tenné a jelenlegi iskola-kötelezettségen felül a szakmai képesítés megszerzését is.

Meghúzzák a nadrágszíjat

A legnagyobb olasz szakszervezet egy napon keresztül tartó általános sztrájkra szólította fel tagjait a kormány legújabb válságcsomagja elleni tiltakozásul. A CGIL nevű szakszervezet közleménye szerint helyben döntenek arról, hogy a munkavállalók mikor állnak le a munkával nyolc órára szeptember 6-án. Az olasz kormány augusztus 12-én 45,5 milliárd eurós megszorítócsomagot fogadott el, amely kiadáscsökkentést és adóemelést is tartalmaz. A kérdésről várhatóan szeptember elején dönt a parlament. A kormánynak az a célja a megszorításokkal, hogy kiegyensúlyozottá tegye a költségvetést 2013-ra, a korábban tervezett 2014 helyett. Az olasz kormány júliusban már elfogadott egy 48 milliárd eurós megszorítócsomagot, amit a parlament is jóváhagyott. Az augusztus 12-én bejelentett 45,5 milliárd eurós válságcsomag ezen felüli megszorítás.

Száguldó aranyár

A svájci UBS befektetési bank szerint év végére meglesz a 2000 dolláros aranyár. Azonban nem kizárt, hogy a heves áremelkedést hamarosan megtöri egy frissítő korrekció. Az aranyárfolyam 1910 dolláron új történelmi csúcst ért el, miután a befektetők az egyre aggasztóbb gazdasági helyzetben két kézzel vásárolták a biztonságos menedékként számon tartott nemesfémeket. A tőzsdék részéről újabb kiábrándító hírek érkeztek az európai gazdaságokból, tovább erősítve ezzel az arany emelkedő tendenciáját, egyrészt az európai feldolgozóipar növekedésének üte-

---

mét számszerűsítő beszerzési menedzserindex süllyedt a lélektani 50 pont alá, másrészt a német ZEW gazdasági hangulatindex zuhant a júliusi mínusz 15,1 pontról mínusz 37,6 pontra.

Hazai gazdasági helyzetkép

Az Országos Statisztikai Hivatal adatai alapján 2011 júniusában Romániában a munka termelékenysége 1,9%-kal csökkent májushoz viszonyítva. A kitermelőiparban ugyanebben az időszakban 3,6%-kal, a feldolgozóiparban 1,3%-kal csökkent a munkatermelékenység. Az ipari termelés 2007. január és júniusáig 7,5%-kal nőtt az előző évi időszakhoz viszonyítva. 2011 második félévében a bruttó hazai termék a becslések szerint 0,2%-kal lesz nagyobb. 2012-es 3%-os költségvetési hiányt nehéz lesz megvalósítani az Adótanács értékelése szerint, mert a stratégiai szöveg nem foglalja magában az állami vállalatok pénzügyi helyzetének elemzését. Nem részletezi, melyek azok az intézkedések, amelyek ennek fejlesztésére szolgálnának. Nem tükrözi a költségvetési hiány becsült hatását.
